

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.521/2023/5/II.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Soós Péter ügyvéd, ügyvéd címe

Az alperes:

alperes., alperes címe

Az alperes képviselője:

Dr. Tálosi Adrienn ügyvéd, ügyvéd címe.

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 27.P.22.845/2022/11.

A fellebbezést benyújtó fél: az alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 (százezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 120.000 (százhuszezer) forint fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a kiadásában megjelenő portál internetes portálon 2021. szeptember hó 24. napján „cikk címe” címmel megjelent cikk azon valótlan állításaival, hogy a felperes tanítványával került szexuális viszonyba, valamint hogy partnerét név1 pozíciója révén készítette szexre; továbbá a cikk valótlanul vont párhuzamot a szexuális visszaéléseket elkövető személy1 és a felperes személye között.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon fizessen meg a felperesnek 1.500.000 forintot, valamint ezen összegnek 2021. szeptember hó 25. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 381.000 forint perköltséget.

Kötelezte a felperest, hogy 210.000 forint, az alperest, hogy 90.000 forint meg nem fizetett illetéket fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdéseit, 2:45. § (2) bekezdését, 2:44. §-át, valamint a 2:51. § (1) bekezdés a) pontját, 2:52. § (1)-(3) bekezdéseit.

A felperes által kifogásolt közléseket a hangfelvételtől készített leírat alapján értékelte és osztotta a kifogásolt közlésekkel kapcsolatos sajtó-helyreigazítási perben született ítélet megállapításait.

Azon alperesi sérelmezett közléssel kapcsolatosan, mely szerint a felperes tanítványával került szexuális viszonyba, azt állapította meg, hogy ez valótlan tényállításnak minősül, mert az alperes a perben nem tudta bizonyítani, hogy személy2 a felperes tanítványa volt. A szexuális aktus megtörténtét megállapíthatónak ítélte, de azt, hogy személy2 név1nek szólította a felperest, nem ad alapot annak állítására, hogy köztük tanár-diák viszony volt.

Utalt arra, hogy a felperes közéleti szerepléseihez közismerten kapcsolódik a „név1” megszólítás, melyet személy2 is használt a beszélgetés során. A felperes ezt a megszólítást általánosságban, konkrét tanár-diák viszony fennállása nélkül használja, ezért a tanár-diák viszony igazolására ezen körülmény nem alkalmas.

Azon közlés tekintetében, mely szerint a felperes név1 pozíciója révén több mindent ígérgetve „késztette” szexre, ettől előbbre jutást remélő tanítványát, az elsőfokú bíróság ténybelileg megalapozatlan véleménynek minősítette, mert az alperes nem tudta bizonyítani azon tényeket, melyekre alapított következtetése volt a kifogásolt állítás. Kifejtette, hogy általánosságokra és újságcikkben megjelent bizonyítatlan állításokra nem lehet alapozni a felperes és személy2 szexuális kapcsolatának, a Metoo mozgalommal fémjelzett szexuális visszaélések párhuzamba állítását. Az alperesnek kellett bizonyítania azt, hogy azon véleménye megalapozott, vagy ennek legalább valamely része, hogy a felperes hatalmi, név1 pozíciójával visszaélve és ígéretekkel vette rá személy2t a szexuális aktusra. Azt állapította meg azonban, hogy az alperes azt nem tudta bizonyítani, hogy az aktus a felperes ígérgetéseire alapult volna. Megjegyezte, hogy személy2 esetleges szubjektív várakozásai a felperes tényszerű viselkedésének értékelését nem befolyásolhatták; a hangfelvétel leírata szerint a felperes nem biztatta és nem hitegette őt. Önként és kezdeményezőleg lépett fel a felperessel történt események során, melyre nem a felperes erőltetése, késztetése, ígérgetése készítette. A cikkbe ágyazott hangfelvétel tehát nem igazolhatta, hanem kifejezetten cáfolta a fenti alperesi állítás megalapozottságát.

Az alperesnek azon közlése, mely a szexuális visszaéléseket elkövető személy1 és a felperes személye között vont párhuzamot, az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a megelőzően értékelt közlések következményeként ténybelileg megalapozatlan véleménynyilvánításnak minősül. Visszautalva a másik két sérelmezett közlés minősítésére arra következtetett, hogy személy1 személye, illetve a hozzá köthető szexuális visszaélések, továbbá a felperes személye, valamint a közte és személy2 közötti szexuális aktus közötti párhuzamot semmilyen valós tény nem alapozta meg, ezért ezt a közlést is ténybelileg megalapozatlan véleménynyilvánításnak minősítette.

Mindezekből következően megállapította a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának sérelmét.

Személyiségi jogsértés jogkövetkezményeként sérelemdíjat állapított meg a felperes részére, melynek összegét 1.500.000 forintban határozta meg. Ennek indokolásaként a jogsértést jelentős súlyúnak értékelte, elsősorban azért, mert jelentős ismertségű, a közvélemény alakításában kiemelkedő szerepet vállaló sajtótermékben került sor a valótlan közlések megjelentetésére. Ezen túlmenően súlyosan felróhatónak is minősítette a tartalmak megjelentetését, mert a felperes magánéletének kiemelkedően érzékeny területét, a szexuális életét érintő hírt az alperes a szakmai szabályok mellőzésével jelentette meg, és az alperes is nyilvánvalóan tudott az állítások bizonyítatlanságáról. A felperesre és a környezetére is jelentős hatást gyakorolt a jogsértés, melyben a felperes legbelsőbb magánéletére vonatkozó információk kerültek közlésre.

A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (2) bekezdése alapján döntött, míg az illeték mértékéről és viseléséről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdésére figyelemmel határozott.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, elsődlegesen a kereset elutasítását, valamint a

felperes perköltségben való marasztalását kérte, másodlagosan a sérelemdíj 500.000 forintba való leszállítását és a perköltség mérséklését indítványozta.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a már az ellenkérelmében is hivatkozott mellékletként csatolt cikket, amelyben személy2 előadta, hogy felperes korábban próbálta felkarolni, mentorálni és azt is mondta neki, hogy ez egy nehéz műfaj, eszébe jutott továbbá felperes egyik mondata, miszerint valamit ki kell találni, ami miatt felkapják.

Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben a tanár-diák viszony igazolására nemcsak a felvételen hallható megszólítás szolgált, hanem személy2 hivatkozott nyilatkozatai is. A közfelfogás szerint, ha a médiában érvényesülni akaró személy tanácsot kér a köztudomásúan ezzel foglalkozó felperestől, és emiatt többször találkozhatnak személyesen, akkor erre a kapcsolatra alkalmazható a tanár-diák viszony, még akkor is, ha nem oktatási intézményen keresztül a „mentorálás”. Utalt arra, hogy a szexuális viszonyt senki sem vitatta, mivel az mindkét fél beleegyezésével jött létre, az semmilyen szempontból sem sértő. A korábbi nyilatkozata alapján a cikk szerzője megfogalmazhatta azon véleményét, hogy a felperes tanítványával került szexuális viszonyba, amely, ha tényállítás, az egyrészt nem valótlan és nem is sértő tartalmú.

A „partnerét név1 pozíciója révén készítette szexre” közlés álláspontja szerint valós ténybeli alapon nyugvó következtetés, melyet a felperes tűni köteles. A valós ténybeli alapot igazolja a cikkbeli hangfelvétel. E vonatkozásban is utalt arra, hogy személy2 már évekkal a kifogásolt közlés megjelenése előtt mentoraként beszélt a felperesről. A beszélgetés alapján pedig az átlagolvasó számára egyértelmű, hogy a felek közötti szexuális kapcsolat, illetve bizonyos értelemben már tanár-diák viszony állt fenn, mert a felperest magán tanító-oktató minőségben mutatja, míg személy2 diákként jelenik meg, aki követi oktatója tanácsait és tanulni kíván tőle. A tanár-diák kapcsolathoz nem kell oktatási intézmény szerinti jogviszony, a szavak általános jelentése és az általános közfelfogás szerint egy idősebb, a hivatásánál fogva férfi tanít, tanácsokkal lát el egy fiatalabb nőt annak érdekében, hogy karrierjét segítse. Ez esetben megfogalmazható az a vélemény, hogy ez a kapcsolat tanár-diák viszonynak minősül. A hangfelvételtől az is következtethető, hogy a felperes az, aki a szexuális irányba tereli a beszélgetést. Ebből következően az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben a felvétel és a korábbi nyilatkozat alapján a cikk szerzője megfogalmazhatta azon véleményét, hogy a felperes partnerét név1 pozíciója révén készítette szexre, ami, ha tényállításnak is minősülne, nem valótlan és nem is sértő.

Az alperes felidézte személy1 zaklatási ügyét és ennek magyarországi vonatkozásait, továbbá utalt a Fővárosi Ítéltábla egy, a felperessel kapcsolatosan más ügyben hozott határozatában foglaltakat. Megítélése szerint a felperes és személy1 közötti párhuzam felállítása megfogalmazható volt. Ezzel összefüggésben azzal érvelt, hogy személy2 a felperesről mentoraként beszélt, aki köztudomásúan jelentős kapcsolati tőkével rendelkezik ahhoz, hogy tanítványai sikeres médiaszereplők legyenek. Felidézte, hogy a felperest az elmúlt időszakban több médiaszemélyiség is szexuális zaklatással vádolta a velük való munkakapcsolatával összefüggésben. Álláspontja szerint az egyébként házasságban élő felperes nővel való kapcsolata széleskörű közérdeklődésre tart számot. személy1, a köztudatban szexuális ragadozóként ismert és a felperes vonatkozásában a jogerős ítélet szerint a szexuális ragadozó kifejezés nem sértő, továbbá a perbeli hangfelvétel alapján az alá-fölé rendeltségi viszonyban történt szexuális kapcsolat megállapítható.

Előadta továbbá az alperes, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj eltúlzott és az elsőfokú bíróság nem adta indokát, hogy a sérelemdíj miként és mennyiben alkalmas a felperest ért vagyoni hátrány kiegyenlítésére.

Utólagos bizonyításként a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.187/2023/4/II. számú ítéletében foglaltakra hivatkozott. Előadta, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás

berekesztését követően jutott a tudomására a csatolt ítélet szerinti új tény, aminek elbírálása esetén rá nézve kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna.

[3] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kérte továbbá az alperes másodfokú perköltségében való marasztalását is.

A perben fenntartott álláspontja szerint állította, hogy a tanár-diák viszony oktatási intézmény szerinti jogviszonyra utal, különös tekintettel arra, hogy a felperes a név2 és a név3 is oktatói tevékenységet gyakorolt. Az alperes ezzel szemben a tanár-diák viszonyt szabadon, az általános közfelfogással ellentétesen értelmezi. személy2 által a felperestől kért tanácsadás, több alkalommal való személyes találkozás nem alapozza meg a tanár-diák viszony tényét. Kitért arra, hogy a fellebbezésben új tény állításának nincs helye, ugyanis az alperes kizárólag a fellebbezésében tett állítást arra nézve, hogy személy2, mint médiában érvényesülni kívánó személy tanácsot kért tőle és ezért többször találkoztak személyesen. Utalt a korábban a per során csatolt 62.P.21.018/2020. számon folyamatban volt eljárásban készült jegyzőkönyvre, melyben személy2 úgy nyilatkozott, hogy nem emlékszik arra, hogy olyat mondott volna, hogy a felperes a mentora, név1nek pedig azért szólítja, mert mindenki így hívja, de egyébként nem volt a tanára. Az alperes sem tudta a tanár-diák viszonyt igazolni és személy2 fenti nyilatkozata is cáfolja azt. Az érintett hangfelvétel és annak leírata is igazolja mindezt, mert a felperest személy2 ugyan név1nek szólítja, arra nézve azonban semmilyen körülmény nem merült fel, hogy ilyen viszonyban állnának.

A szexuális aktussal kapcsolatosan arra hívta fel a figyelmet, hogy az alperes nem kölcsönös beleegyezésen alapuló szexuális aktusról számolt be, hanem a cikkben azt állította, hogy a felperes rávette a partnerét a szexre és név1 pozíciója révén több mindent ígéretre készítette szexre a tanítványát.

A PK 12. számú állásfoglalásban foglaltakra utalva mutatott rá arra, hogy az alperesi közlések sértők rá nézve, mert a szexuális magatartására vonatkozik úgy, hogy a szexuális aktusra a függőségi viszonyban álló tanítványával ígéretesei és készítése hatására került sor. Mindezt az alperes pedig személy1 által elkövetett szexuális visszaélésekkel állította párhuzamba. Ez pedig olyan szexuális magatartást ír le, amely nem elfogadott, a közmegítélésben negatív felhanggal bír és visszatetszést kelt.

Előadta, hogy a hangfelvétel alapján kifejezetten az következtethető, hogy a partnere volt az, aki a szexualitás irányába terelte a beszélgetést és a szituációt. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan állapította meg, hogy nem biztatta és nem hitegette személy2t, aki önként és kezdeményezően lépett fel vele kapcsolatosan, ezért a hangfelvétel kifejezetten cáfolta az alperesi állításokat.

Súlytalannak minősítette az alperesnek a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.187/2023/4/II. számú ítéletére való hivatkozását, tekintettel arra, hogy jelen eljárásban nem a szexuális ragadozó jelzős szerkezet közzétételét sérelmezte, hanem a hangfelvételen hallható magánügynek minősülő, kölcsönös beleegyezésen alapuló szexuális aktust és a személy1 által elkövetett szexuális visszaélések közötti párhuzamba állítást. A valóságnak nincs olyan vékony szelete sem, mely alapján a hangfelvételen hallható szituáció és a személy1 által elkövetettek között párhuzamot lehetne vonni.

Előadta, hogy a felperes fellebbezésében nem vitatta a sérelemdíj összegének meghatározásakor figyelembe vett körülmények fennálltát, illetve nem adott elő olyat sem, ami a sérelemdíj alacsonyabb, 500.000 forint összegre való leszállítását indokolná. Meggyőződése szerint az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj összege megfelel a

kialakult bírói gyakorlatnak. Álláspontja szerint a sérelemdíj összegének leszállítása kiüresítené a jogintézmény kompenzációs és prevenciós funkcióját, figyelembe véve az alperes vagyoni helyzetét is. Megjegyezte, hogy az alperesi hírportál magas olvasószámmal működik, közlései a társadalom széles rétegeihez jutnak el, és az alperesnek tudnia kellett a hangfelvétel meghallgatása alapján, hogy a közlései valótlan tartalmúak. Ebből következően a szakmai szabályokkal szembehelyezkedve, a személyiségi jogait figyelmen kívül hagyva tette közzé a cikkét anélkül, hogy az érintetteket megkereste volna a valóság feltársára érdekében. Ebből következően pedig a felróhatóság mértéke súlyos fokú, ami a sérelemdíj összegét indokoltá tette.

Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség összege arányban áll a kifejtett ügyvédi tevékenységgel. Ezzel összefüggésben utalt a keresetlevél elkészítésére, illetőleg a keresetváltoztatásra, a válaszirat benyújtására és a jogi képviselőt jelenlétére a tárgyalásokon. Feladatai között megemlíttette továbbá a konzultációs irattanulmányozás és irattározási feladatokat is.

[4] Az alperes fellebbezés nem alapos.

[5] A másodfokú bíróság tárgyaláson eljárva, a Pp. 380. § (1) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött, tekintettel arra, hogy az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem tapasztalt.

[6] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a felperes által sérelmezett közléseket tartalmazó cikk, illetőleg az abba ágyazott hangfelvételtől készített és bizonyítékként csatolt leirat együttes tartalma alapján lehetett megítélni a felperes keresetében foglaltakat.

[7] A felperes által sérelmezett cikk általános mondanivalója, hogy hazai példája is van az amerikai sztárproducer kiszolgáltatott pozícióban lévő szexuális aktusra kényszerítő magatartásnak. Az írás szerint a felperes esete a kiszolgáltatott helyzet és a szexuális kapcsolatra kényszerítés alapján összevethető az amerikai eseményekkel.

[8] A felperes és a cikkben meg nem nevezett személy közötti szexuális aktus ténye tekintetében nem volt vita, másrészt azt a hangfelvétel, illetőleg annak leirata is igazolta.

Azt kellett vizsgálni az elsőfokú bíróságnak, hogy a kiszolgáltatott helyzetben való lét, illetve a szexuális aktusra kényszerítés tekintetében milyen tényleges helyzetben volt a felperes az adott szituációban.

A kiszolgáltatott helyzet tényére vonatkozóan maga a cikk azt az állítást tette, hogy a tanár és tanítvány viszonya alárendelt pozíciót eredményez.

Erre tekintettel a vizsgálat elsődleges tárgyát alapvetően az kellett képezze, hogy olyan jellegű tanár-tanítvány viszony volt-e az érintettek között, ami alá-fölérendeltségi viszonylatot feltételezett, illetőleg eredményezett.

[9] A cikkben felvázolt szituáció szerint a felperesnek olyan jellegű név1 pozícióban kellett lenni az érintettel, melyből – és nem más körülményből – az érintett okkal remélhetett előnyt. A másik oldalról pedig, a felperes a másik fél karrierlehetőségére nyilvánvaló befolyással rendelkezhetett. A felperes és személy2 között ilyen meghatározottságú viszony nem volt feltárható, csak alkalmi találkozók volt rekonstruálhatók, melyek befolyásoló, függelmi szituációt nem jelentettek (lásd: Fővárosi Törvényszék 62.P.21.018/2020/32. jegyzőkönyv 6. oldal). Ezen túlmenően fontos kiemelni azt az elsőfokú bíróság által is értékelt körülményt, hogy nem a felperes volt az, aki kezdeményezőleg lépett fel a szexuális aktus megtörténtével kapcsolatban.

[10] Az alperes által a fellebbezésben is hivatkozott napilap cikkben írtak és a fent hivatkozott személy2 bírósági tanúvallomásában foglaltak összevetése és az ezek teljes mondanivalója alapján is azonos eseménysorra lehetett következtetni az érintettek viszonyára nézve. Még a „felkarolás”, vagy „mentorálás” kifejezések kiemelése sem eredményezi azt a jelentéstartalmat, amit a jelen perrel érintett cikk mondanivalója hordoz. Másrészt az alperes ezekre a kifejezésekre úgy hivatkozott, azon cikk teljes tartalmára nem volt figyelemmel.

[11] Ezen általános értékelést követően a másodfokú bíróság helytállónak minősítette az egyes konkrét közlések vonatkozásában tett elsőfokú bírósági megállapításokat tekintettel arra, hogy azok logikus és okszerű következtetések voltak a cikkben foglaltak és a hangfelvételen hallhatók összefüggésében.

[12] A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság érdemi döntését annak helytálló indokai alapján hagyta helyben a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint.

[13] A másodfokú bíróság nem fogadta el a Pp. 273. § (2) és (3) bekezdése szerinti utólagos bizonyításnak a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.187/2023/4/II. számú ítéletét, illetőleg az abban foglaltakat, mert a határozat jelen perrel érintett eseményekkel kapcsolatban nem foglalt állást és azokat nem is érintette. A hivatkozott ítélet a felperes és más személyek közötti kapcsolatokat vizsgált és értékelt. Általánosító értelmezés mellett pedig a határozat nem volt értékelhető.

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletében számot adott a perköltség ténybeli, számítási, részben a jogszabályi alapjairól is. A felperes a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján perköltségét felszámította (11. sorszámú jegyzőkönyv 1. oldal), ennek számszaki levezetését a csatolt megbízási szerződés tartalmazta (1/F/2. sorszámú irat). Az elsőfokú bíróság ezek figyelembevételére és a pernyertesség arányára [Pp. 83. § (3) bekezdése] alapján állapította meg a költséget. Határozatában az ügyvédi munkadíj számításának jogszabályi hátterére nem utalt, de az a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (Rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontján és 4/A.§ (1) bekezdésén alapult.

[15] A másodfokú bíróság nem tapasztalt olyan körülményt, melyre tekintettel a Rendelet 2. § (2) bekezdését kellett volna alkalmazni, a megbízási szerződésben kimutatott időráfordítás, a felszámított díj és munkamennyiség viszonylatában, figyelemmel a per tárgyának értékére is. Erre tekintettel a perköltségre vonatkozó rendelkezést helybenhagyta.

[16] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre ezért az alperes köteles viselni a felperes másodfokú költségét, mely a Rendelet 2. § (2) bekezdésének a) pontján és 4/A. § (1) bekezdésén alapult; valamint a le nem rótt fellebbezési illetéket az Itv. 39. § (1) bekezdése, 46. § (1) bekezdése és a Pp. 102. § (1) bekezdése szerint.

[17] Tájékoztatja a másodfokú bíróság az alperest, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság (Fővárosi Ítéltábla) megnevezését, a bírósági ügyszámot és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pontja].

Budapest, 2023. december 5.

Dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke – előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró